

MANO EN CANDELA

AQUILINO DUQUE

COL-LECCIÓ «PRE-TEXTOS NARRATIVA», 566

241 PÀGINES

EDITORIAL PRE-TEXTOS, VALENCIA, 2002

Recuerdos desde dentro

Mano en candela de Aquilino Duque (Sevilla, 1931) es un libro de recuerdos centrado en la guerra y posguerra españolas, vistas desde la óptica de un intelectual partidario del régimen de Franco. La meritoria labor de Pre-Textos al recuperar una parte de nuestra reciente memoria histórica se amplía aquí con una visión complementaria a la hoy más habitual del republicanismo. Centrada en torno a la figura de un amigo personal, Juan Antonio Campuzano, la trama del libro nos deja un sabor agri dulce; la porción amarga la suministra una resistencia al reconocimiento de que todos perdieron en la guerra civil, la justificación de la rebelión militar y del conflicto mismo. La porción amable, que finalmente triunfa sobre aquella, la da la ampliación de nuestro conocimiento sobre unos hechos que sólo valen en su verdad poliédrica, así como por los méritos estrictamente literarios de la obra: la calidad de página es extraordinaria a partir de un estilo terso y clasicista que debe tanto a Gabriel Miró como a Agustín de Foxá.

Miguel Catalán

JESÚS CONTRA JESÚS

GÉRARD MORDILLAT Y JÉRÔME PRIEUR

COL-LECCIÓ «ALGAR TMM», 2

378 PÀGINES

EDITORIAL ALGAR, ALZIRA, 2002

Reconstruyendo al Jesús histórico

Los autores emprenden la difícil tarea de rastrear, con toda la objetividad posible, la vida del personaje histórico que dio lugar al personaje mesiánico y fundador del Cristianismo. Se trata, en definitiva, de poner en cuestión la historia de Cristo, mil veces repetida y aprendida y apoyada en toda una imaginería, para la que a veces es imposible encontrar evidencias en los archivos históricos.

En este audaz libro se señalan las incongruencias presentes en los diferentes evangelios, dejando atrás la teología dogmática tan ajena a la sospecha del material bíblico. *Jesús contra Jesús* es una obra para los que se atreven a preguntarse por qué el profeta cristiano se llamaba Jesús de Nazaret, cuando nació en Belén, o por qué se le supone el oficio de carpintero cuando todas sus parábolas y metáforas hablan de la cosecha, el campo o la pesca. Tampoco estaría de más cuestionarse por qué Jesús está ausente de los escritos de los intelectuales coetáneos, como Séneca o Plutarco, si tanta relevancia tuvo en su época.

Un libro, en fin, muy recomendable para, entre otros, los cristianos que prefieren pensar por sí mismos.

Vicente Abril

L'APORTACIÓ DE LES COMARQUES AL PATRIMONI VALENCIÀ

EMILI CASANOVA I ANTONI ESTEVE (EDS.)

COL·LECCIÓ «ESTUDIS»

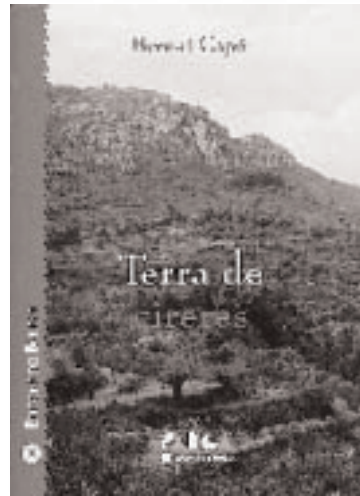
193 PÀGINES

EDITORIAL DENES, VALÈNCIA, 2002

Els ciments d'un país

Les darreres dècades de la història del País Valencià han estat, d'alguna manera, les d'una dimissió civil a gran escala denunciada d'uns trenta anys ençà pels sectors progressistes del país. Són aquests sectors els que, front al cofoisme oficial i generalitzat, descriuen una realitat del país molt menys feliç. Un país que mancat d'institucions pròpies ha deixat de «pensar-se». D'aquesta reflexió amb voluntat de «resorgiment» naixen els instituts d'estudis comarcals inspirats en la recuperació de la identitat valenciana assentada sobre un territori ben definit. Aquests instituts han aconseguit en molts casos influir les polítiques que afectaven a la seua àrea d'influència i dignificar socialment l'àmbit cultural valencià. *L'Aportació de les comarques al patrimoni valencià* és una radiografia d'aquest fenomen i la carta de presentació de la Federació d'Instituts Comarcals del País Valencià. El llibre acull les ponències presentades l'hivern de l'any 2000 a la Facultat de Filologia de la Universitat de València i, per tant, l'ample ventall dels centres d'interés i de preocupacions d'aquests instituts comarcals com són el patrimoni, la llengua, la història social o la literatura, entre d'altres.

Francesc Viadel

TERRA DE CIRERES

BERNAT CAPÓ

COL·LECCIÓ «LA FARGA MONOGRÀFICA»

125 PÀGINES

EDICIONS DEL BULLENT, PICANYA, 2002

Lliçó de mestre

L'experiència de Bernat Capó a l'hora de parlar de les terres i de les gents del nostre país resulta una garantia que, una vegada més, queda satisfeta en llegir aquest *Terra de Cireres*, un recorregut per les valls interiors de la Marina Alta. Capó ja n'havia parlat en un altre treball, *Espigolant pel rostoll morisc* i ara retorna a la Vall de Gallinera, a la d'Alcalà i a la d'Ebo per guiar-nos de forma amena i sobradament documentada per aquelles zones de geografia ferèstega i bella, on els darrers moriscos deixaren una petja fins fa poc menystinguda i oblidada.

Com els bons viatgers, Capó es pren el seu temps, parla amb erudits locals i veïns que xarren al carrer, barreja fragments d'història amb receptes de cuina de la terra i després ho narra tot com els bons escriptors, amb una llengua rica i acurada i un estil àgil. Llàstima que el disseny editorial, amb una estranya decoració de negatius fotogràfics virats en sèpia i violeta en cada pàgina, no estiga a l'alçada del contingut d'aquest llibre certament recomanable.

Jordi Sebastià

MISSIÓ ESPECIAL

MERCÈ COMPANY. IL·LUSTRACIONS CONXITA RODRÍGUEZ

8.388.607 CAMELS PER A UN ANIVERSARI

VICENT PARDO. IL·LUSTRACIONS GERARD MIQUEL

EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2002

Una nova col·lecció per a infants

Edicions Bromera estrena la col·lecció infantil «L'Elefant» amb quatre títols, els dos primers dels quals ressenyem ací. El primer, *Missió especial*, en realitat són dos contes breus protagonitzats pels mateixos personatges. Els germans Pere i Víctor, juntament amb Èlia, la cosina inseparable de tots dos, viuran una aventura intensa i perillosa a «On es l'oncle Ramon?». I a «Missió especial: hipotenusas», Víctor viurà una experiència extraterrestre inimaginable gràcies a la seua curiositat i valentia.

El segon llibre de la col·lecció, *8.388.607 caramels per a un aniversari*, explica la tossuderia d'Arnau en regalar exactament aquesta quantitat de caramels als seus companys de classe, ara bé, repartits proporcionalment al grau de simpatia que li causen.

Com sol passar en els llibres infantils, ambdós tracten valors i comportaments que els xiquets han de conèixer i valorar. El llibre de Mercè Company, més aviat d'aventures, tracta, ni que siga superficialment, la companyonia, la valentia i la curiositat –malgrat les malifetes de Víctor–, mentre que Vicent Pardo ha treballat a consciència la no discriminació entre companys.

Marc Candela

NO SÉ NADAR. I QUÈ?

DANIEL NESQUENS

IL·LUSTRACIONS DE MIKEL VALVERDE

COL·LECCIÓ «I QUÈ?», 7, 30 PÀGINES

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

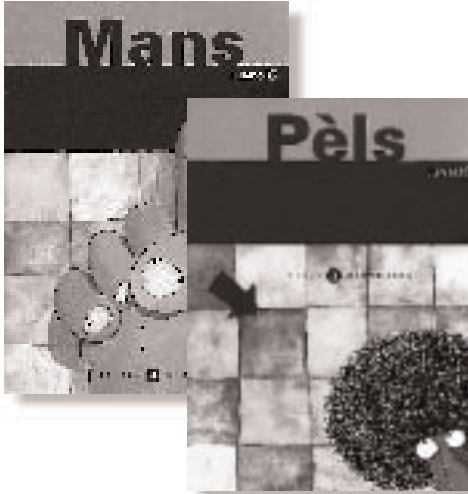
Relats útils

Des dels anys 80, una part de la crítica planteja l'esgotament de la legitimació del metarelat modern que partia de la il·lustració. Paral·lelament, la narració ha passat a interessar a disciplines tan poc literàries com la filosofia, la història o la psicologia. Fins i tot, en la redacció de notícies, guions de documentals o de debats televisius es poden rastrear esquemes narratius.

La forma de saber conceptual i científica entén el món quan el domina, mentre que l'aprenentatge que amaga el substrat de la narració està connectat amb lligams socials i relacions humanes.

La col·lecció «I què?» per a xiquets a partir de 8 anys, presenta protagonistes amb alguna particularitat que, socialment, es viu com una mancança, posem per cas, *No m'agrada el futbol*, *Estic grosset o Em patina la egga*. Saber nadar és una habilitat que sovint la fantasia carrega de continguts simbòlics que estigmatitzen qui no la practica. *No sé nadar* és un conte refrescant que ajuda a relativitzar fantasmes infantils i que exemplifica que la narrativa és una via del coneixement.

Imma Gandia

PÈLS

MANS

JUAN ORTEGA

COL·LECCIÓ «QUIN COS», 1 I 2

TÀNDEM EDITORS- EDITORS ASSOCIATS, VALÈNCIA, 2002

Les parts del cos i l'adquisició del llenguatge

Com explicar als xiquets i xiquetes de forma divertida i il·lustrada frases fetes i expressions amb només dues paraules «pèls» i «mans»? Això és el que aconseguix Juan Ortega, més conegut com Juanolo, al seus contes il·lustrats sobre aquestes parts del cos. Ell mateix és l'autor dels dibuixos que, amb una barreja de color, gràcia i enginy, acompanyen una sèrie de frases que expliquen amb rimes, refranys i dites el perquè de les il·lustracions.

Publicats per Tàndem Edicions, *Pèls* i *Mans* són dos contes senzills que enceten una col·lecció ideada per fomentar entre els més menuts l'hàbit de la lectura, un costum que es va perdent entre l'oferta multimèdia, la televisió i les noves ofertes d'oci del segle actual. Un llibre que pot resultar molt entretingut per als menuts, els quals quedaran absorts amb uns textos i unes il·lustracions atrevides i plenes de suggeriments.

Hector Sanjuan i Pons

MARIETA CUINERA, MARIETAAA...ON ETS? I
MARIETAVA A LA FIRA

FINA MASGRAU I LOURDES BELLVER

PREMIAL LLIBRE EN VALÈNCIA MILLOR IL·LUSTRAT 2001

TÀNDEM EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Una rateta molt inquieta

Fina Masgrau i Lourdes Bellver contenen i il·lustren tres senzilles històries: una bona opció per a divertir i entretenir els lectors debutants, amb un vocabulari ric i senzill, dibuixos a llapis i aquarella, que donen vida a una Marieta àgil i divertida i, a més, estimulen la sensibilitat artística i poètica dels infants.

Marieta la cuinera és una mostra intel·ligent de com apropar els xiquets i les xiquetes a la cuina, ensenyant receptes que ajuden a obrir l'apetit als menys menjadors. Marieta i Pastafi juguen a «conillets a amagar» en *Marietaaa...on ets?* y aprenen un grapat de locucions adverbials (*al costat de, dalt de, sota, enmig de, darrere de, dins...*), alhora que exerciten l'orientació espacial. I *Marieta va a la fira* reflecteix l'emoció d'un dia especial: anar a la fira. Tot es converteix en novetat, i cada activitat suposa un fum de sensacions que activen la imaginació de la rateta (i dels lectors que l'acompanyen). D'altra banda, les autores han defugit els tòpics sexistes, sense fer distincions de gènere tant pel que fa a l'aspecte físic, com en allò referent a la distribució de les tasques. I així trobem una Marieta atrevida i activa, vestida amb una roba variada, però sempre còmoda i funcional, que en cap moment recorda els vestits cursis i embafadors, considerats femenins per la nostra tradició sexista. Fet i fet, res a veure amb la rateta presumida.

Nieves Avilés

LES AVENTURES DEL MAG DISTRET I DEL PRÍncep XIQUET

MARC VICENT ADELL. IL·LUSTACIONS DE JOSEP VICÓ

L'ARBRE NU DE PITIMINÚ I EL PAÍS SENSE NOM

JOAN VILA I VILA. IL·LUSTACIONS DE MAITE VÁZQUEZ

ALFAGUARA-VORAMAR, PICANYA, 2002

Versos i rondalles amb rerefons moral

L'arbre nu de Pitiminú i El país sense nom són dos relats breus en vers per a xiquets i xiquetes a partir de 6 anys, en els quals Joan Vila i Vila explica dues històries d'amistat i solidaritat que, a més, serveixen per iniciar els més menuts en la lectura de poemes. La primera, tracta sobre una arbre sense fulles que aconsegueix rebre l'ajuda dels seus companys de jardí per salvar la vida. La segona parla sobre les notes musicals que viuen avorrides en un país del qual no recorden ni el nom. Tot canviarà, però, amb l'arribada de dos singulars personatges: el pentagrama i la flauta.

Les aventures del mag distret i del príncep xiquet és la història del mag Mor, un savi distret i desastrat de l'edat mitjana, que no pot encertar els conjurs adequats per a cada circumstància, ja que ha perdut la memòria. Amb l'espanta de l'únic personatge de la cort que li dóna suport, decideix que ha d'anar a buscar la seua memòria, arreu el món. Amb una rondalla, Marc Vicent Adell construeix un relat sobre la força de la confiança, de l'amistat i de l'esperança per aconseguir el que hom desitja.

Anna Gimeno

AL-VERD

FRANCESC FONTANA

COL·LECCIÓ «BRESSOL DE LLETRES», 3

24 PÀGINES

EDICIONS 96. CARXAIXENT, 2002

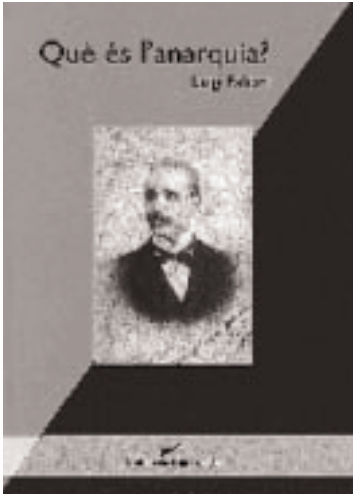
La vida animada dels objectes

A través de l'animació d'objectes, Francesc Fontana, autor i il·lustrador del text, ha creat un món imaginari per a xiquets i xiquetes a partir de cinc anys en què les eines –guardades normalment en una caixa de fusta– prenen vida en un poblet on encara no s'ha acostat cap visitant. El primer serà Al-Verd, un cavall amb un «tupé» en forma d'arbre, que arribarà a la perruqueria del País de les Eines, tot provocant-hi un daltabaix. El perruquer, Tòfol, unes tissores tremoloses, corre en auxili de l'alcalde Prefull, un full amb ulleres que escriu a màquina, per demanar-li consell. Mentrestant, les eines descobriran que no hi ha raó per témer res i que Al-Verd només volia tallar-se els cabells.

Acompanyat d'il·lustracions divertides d'objectes quotidians animats –un recurs surrealista, utilitzat per Walt Disney en nombroses ocasions– Fontana hi introdueix un nou vocabulari per als menuts, al temps que els convida a ser curiosos i preguntar, per després crear i imaginar –a través de propostes didàctiques– noms, frases i imatges.

Val a dir que es tracta d'un llibre solidari, ja que Edicions 96 destina el 0,7% de les seues vendes a la organització Biblioteques Sense Fronteres.

Lourdes Toledo

QUÈ ÉS L'ANARQUIA?

LUIGI FABBRI

COL·LECCIÓ «ROJA I NEGRA», I

62 PÀGINES

L'EIXAM, CAMACUC I NUMA, VALÈNCIA, 2002

Què és l'anarquia?

L'esforç conjunt de tres editorials (L'Eixam, Camacuc i Numa), juntament amb el suport de la Fundació Salvador Seguí, han fet possible la creació de la col·lecció «Roja i Negra», mitjançant la qual hom pretén «rescabalar tots aquells textos bàsics de caire llibertari que configuren el *corpus* ideològic, d'acció, discussió, filosòfic, propagandístic» que han ajudat a divulgar l'anarquisme. La col·lecció s'enceta amb l'obra de Luigi Fabbri «Què és l'anarquia?», apareguda tant en versió castellana com catalana. Aquesta breu i concisa descripció de l'anarquisme fou inicialment publicada a França el 1925. Reeditada a l'exili llibertari de Tolosa als anys cinquanta, s'afegí en aquesta ocasió un apèndix biogràfic de Fabbri per Diego Abad de Santillán i també un capítol sobre *Anarquia i comunisme en el pensament de Malatesta*. Aquest és el contingut, enriquit amb una nota contextualitzadora i un pròleg de Paco Madrid, que es reprodueix a la nova edició valenciana. A grans trets, aquest llibret pot servir per a qui desitge conèixer de primera mà els postulats de l'anarquisme i, alhora, assolir aquest coneixement des d'un dels clàssics del moviment llibertari.

Alexandre Navarro

MUJER Y TRABAJO. PROBLEMÁTICA ACTUAL

M.A. DURÁN, I. SERRA I R. TORADA

COL·L. «DOCUMENTOS PARA EL DEBATE SINDICAL», 20

119 PÀGINES

EDITORIAL GERMANIA, ALZIRA, 2001

Assolir la vertadera igualtat

Quan encara ens trobem amb treballs titulats com aquest llibre és que alguna cosa no ha d'anar massa bé en la nostra societat contemporània. I aquesta primera impressió es confirma quan les autores, des de la sociologia empírica, denuncien entrebancs per assolir la vertadera igualtat, com ara els problemes d'accés al mercat del treball –que s'agreuja si es tracta de dones immigrants–, la diferència de salaris o la manca de salut laboral o de prevenció de riscos específics de gènere. Tot i ser un llibre excessivament acadèmic, amb profusió de dades econòmiques i sociològiques que dificulten el fil de la seua comprensió, i on la complexitat del mateix reflecteix, si més no, la del tema tractat, la seua lectura ens aproxima a la cruesa de la desigualtat de gènere en el món laboral i ens dóna la dimensió exacta del que encara s'ha de fer en aquesta línia, que és molt. *Desideratum* que el mateix llibre arreplega en la forma de les prioritats exigides en el II Congrés de la dona, treball i salut que va tindre lloc a Rio de Janeiro en 1999.

Vicent Estruch

EL VIATGE PEDRO J. DE LA PEÑA
 MIRACLE EN LES HESPÈRIDES EDUARDO ALONSO
 COL·LECCIÓ «ELS PLECS DEL MAGNÀNIM», 35 / 55

INSTITUCIÓ ALFONS AL MAGNÀNIM,
 VALÈNCIA, 2001 / 2002

Plecs del Magnànim

No fa massa, la Institució Alfons el Magnànim va iniciar, sota la direcció de Ricardo Bellveser, una col·lecció de plecs literaris on presenta obres d'escriptors que tradicionalment han escrit en castellà traduïts, ara, al valencià, cosa que sembla una idea encertada. En aquesta ocasió ens arriben dos títols: *El Viatge*, de Pedro J. de la Peña, i *Miracle en les Hespèrides*, d'Eduardo Alonso.

El Viatge és un recull de 20 poemes on l'autor assumeix el paisatge com a fet poètic, com una realitat exterior que l'obliga a reflexionar, sentir i viure. És a dir, com la unió entre paisatge, home i paraula poètica. És un recorregut per les diverses parts del món que l'autor ha vist, i ha sentit.

Miracle en les Hespèrides és un ingeniu relat que té molt a veure amb la «invasió» de jubilats estrangers, anglesos, en aquest cas, que fa uns anys es van afincar pels pobles de la Marina. Un relat que mostra el bon fer de l'escriptor, que farà veure a la parella d'anglesos que, després de tot, «*Spain is different*».

María Teresa Espasa

EN ALGUNA CASA JUNTO AL MAR
 ROSA MARÍA RODRÍGUEZ MAGDA
 COL·LECCIÓ «TRANX», 2

42 PÀGINES

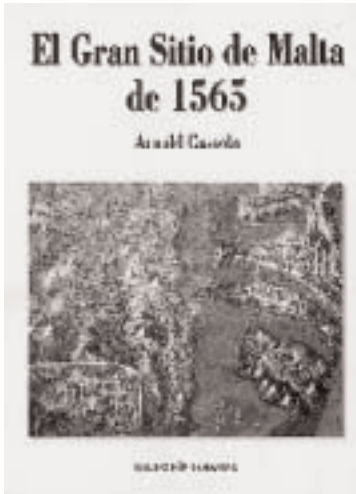
EDITORIAL PALMART, VALÈNCIA, 2002

Exercici d'estil

Aquest llibre de Rosa María Rodríguez Magda té només 42 pàgines i està editat amb un cos de lletra gran, fet que denota que es tracta en realitat d'un relat breu que l'editorial Palmart ha decidit publicar de forma independent. La brevetat del text no està compensada amb una narració intensa ja que la història d'una relació lèsbica, no se sap si real o desitjada, passa de manera lleugera i suau al llarg de l'escàs recorregut del llibre. La sensació del lector és la de trobar-se davant d'una provatura o d'un fragment d'alguna història més travada i complexa que només hem pogut albirar.

La col·lecció on ha estat editat el relat té el nom de «Tranx» i el logotipus que l'acompanya és el dels dos símbols del sexe masculí i femení enllaçats; pel que sembla doncs, estarà especialitzada en històries de relacions sexuals d'aquelles que abans escandalitzaven i que ara necessiten alguna cosa més –un bon treball literari per exemple– per resultar interessants.

Jordi Sebastià

EL GRAN SITIO DE MALTA DE 1665

ARNOLD CASSOLA

INTRODUCCIÓN DE LUIS VALERA.

COL·LECCIÓ «GORGONA», 13, 135 PÀGINES

EDICIONES TILDE, VALENCIA, 2002

Los Caballeros de san Juan y el Sitio de Malta

El libro del profesor de maltés Arnold Cassola es una investigación histórica cuya justificación reside en comentar el poema épico del setabense Hipólito Sans La Maltea (1582). El lugar estratégico que ocupa la isla mediterránea ha sido el causante de las numerosas invasiones que ha sufrido este rocoso enclave. El Gran Sitio de Malta, ocurrido a sólo a seis años de la crucial Batalla de Lepanto, cuando Carlos I había instalado los caballeros de Rodas hacia siete lustros, duró cinco meses y fue protagonizado por los turcos al mando de Mustafá-Baja con el apoyo de los corsarios Uludgi-Alí y del temido y literario Dragut. Desde entonces, la producción poética que refiere este acontecimiento bélico no ha sido parca, y la obra de Hipólito Sans junto a la relación histórica de Balbi di Corregio (1567) han sido tomadas como puntos de referencia de la exaltación de los Caballeros de san Juan, pues La Maltea es un poema épico acerca de la defensa histórica de Malta por dichos caballeros, y está compuesta por doce cantos en octavas reales.

Pasqual Mas

EL CONSUMIDOR ADOLESCENTE. TELEVISIÓ, MARQUES I PUBLICITAT

JOSEP FERNÁNDEZ CAVIA

COL·LECCIÓ «ALDEA GLOBAL», 12, 228 PÀGINES

UAB/ UJI/ UPF/ UV, BELLATERRA, CASTELLÓ DE LA PLANA,
BARCELONA, VALÈNCIA, 2002

Adolescència i cultura de masses

L'adolescència, terme encunyat en la modernitat, és una construcció cultural amb només un segle d'història. És una etapa clau en la vida de les persones, caracteritzada per la construcció de la pròpia identitat personal, sovint amb conflictes i enfrontaments amb el món adult. Com adverteix Fernández Cavia, ser adolescent no és fàcil, i els canvis recents en les societats occidentals, particularment la transformació del nucli familiar, afecten la condició consumidora de l'adolescent, traduïda en més independència, però també en més desorientació i soledat. L'autor no dubta a qualificar el consum com un acte de comunicació de l'adolescent, que troba en la publicitat, les marques i la televisió tres llenguatges a través dels quals pot expressar el seu estil de vida i la pròpia escala de valors. El text s'adreça a educadors i famílies, que hi trobaran explicacions a moltes actituds i comportaments dels adolescents, considerats injustament com incompatibles amb els prejudicis encara dominants entre els adults.

Rafa Miralles

LA TIERRA NEGRA

LUIS DURÁN

COL·LECCIÓ «SOL Y SOMBRA»

72 PÀGINES

EDICIONS DE PONENT, ONIL, 2002

Entre els elementals

Durán va rebre el Premi a l'Autor Revel·lació del XX Saló del Còmic de Barcelona, i la popular revista especialitzada *Dolmen* n'ha dit que és «un dels autors més interessants del moment». No és gens estrany, perquè *La tierra negra* és el tipus d'obra que pot satisfer les expectatives d'un lector exigent: té una estructura narrativa rítmica i treballada (els capítols segueixen la divisió clàssica dels elements i se subdivideixen mitjançant símbols alquímics), uns personatges elaborats que de seguida es fan propers (particularment els dos protagonistes, el savi Paracels i el servent Oporinus), un argument documentat que sap barrejar elements ben diversos (el cru realisme de les guerres i epidèmies contrasta amb els brillants elements fantàstics) i, en definitiva, la creació d'un món amb estil propi i amb un missatge subtil però contundent. Tot això fa que, malgrat alguns petits defectes de forma –bàsicament errors de puntuació–, *La tierra negra* siga una obra gairebé rodona i recomanable per a qualsevol lector.

Felip Tobar

COPATS I CAPATS

FRANCESC FERRANDO. INTRODUCCIÓ I PROPOSTES DIDÀCTIQUES DE M. JESÚS TOMÀS I JOAN DANIEL CARBONELL

COL·LECCIÓ «TEATRE», 3, 124 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

«Furs i lliberat» o temps era temps

És important a l'hora d'acostar-se a *Copats i capats* situar l'obra en el seu context original. Més enllà de ser premi «Ciutat d'Alcoi» 1982, cal parar especial atenció a la primera data d'escriptura, maig de 1971. És des d'aquest període del nostre teatre des d'on podem situar i valorar adequadament una obra com aquesta. És a dir, al costat de la producció inicial dels germans Sirera o de Manuel Molins, i en relació a tot un conjunt de textos que comportaren una recuperació i relectura dels nostre passat, amb evidents influències dels models de teatre polític més a la moda, o siga, el teatre èpic i el teatre-document. Així doncs, aquesta peça ens apropa a un d'aqueixos fets emblemàtics de la història de la Corona d'Aragó, la Guerra de Successió, esdeveniment que ens retorna al moment de pèrdua de la identitat nacional i que esdevé clau interpretativa de tots els mals del nostre poble. Aquesta aproximació, potser un tant exòtica als ulls del receptor actual, no deixa de tenir la gosa-dia i la contundència que tant trobem a faltar en el teatre recent. Sovint, un bany de nostàlgia, si es vol dir així, no va tan mal per recordar que, en algunes coses, no estem tan lluny d'on ens trobàvem.

Ramon X. Rosselló

CANTÓ DE LA DULA

NEL·LO NAVARRO

PRÒLEG DE JOSEP TUR I RUBIO

COL·LECCIÓ «LLETRA LLARGA», 13, 80 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONS, VALÈNCIA, 2002

Personatges i històries del carrer

Les històries que Nel·lo Navarro (la Vall d'Uixó, 1960) ens ofereix a *Cantó de la Dula* són petits cops per on discorre la vida, senzilla i planera, de gent de poble, amarada de vivències i d'anècdotes les quals oscil·len entre situacions diguem-ne «antigues» (recordances o *flash-backs*), o altres situacions més recents en què interactuen personatges del present i del passat. L'obra consta de sis relats breus, a més del pròleg de Josep Tur i Rubio, els quals tenen com a marc geogràfic una referència vaga a un imaginari Benignasó, que se situa a les comarques de Castelló. Al llarg de l'obra l'apel·lació al malnom és constant, com a forma de delimitar la psicologia dels personatges i el seu paper. Així doncs, «Vacacurra», o «Antoni Cagacantons», i un llarg etcètera ens mostren el paral·lelisme entre determinats personatges i el seu comportament o atributs físics o psicològics. Entre línies, Nel·lo Navarro també juga a la confusió i critica obertament algunes de les manifestacions culturals del seu temps, com els bous. I per arrodonir els relats, cal destacar el domini de l'idioma que exhibeix l'autor. Plens de localismes, els relats reviuem eixe lèxic i eixa parla popular que es pot comprovar al cantó del carrer quan passa la dula o colla de gent avatadora.

Agustí Hernández

ATRACOS S.L.Y OTROS RELATOS LUIS VALERA

ORO, VENENO, PUÑAL VIRGINIA VIDAL

COL·LECCIÓ «SIN HORIZONTES», 1 y 2

238 y 216 PÀGINES

BROSQUIL EDICIONES, VALENCIA, 2002

Lecturas que seducen

Hace dos años, Ediciones Brosquil hizo su aparición en el panorama editorial valenciano. Ahora, inicia una nueva colección de narrativa, *Sin Horizontes*, con sus dos primeros títulos: *Atracos S.L. y otros relatos*, de Luis Varela, y *Oro, veneno, puñal*, de la escritora chilena Virginia Vidal.

Luis Varela nos entrega una serie de 6 relatos de diferente corte y dimensión, todos ellos bajo lo que podríamos llamar género policíaco, por aquello de que existe complot, ladrones, policías y también ligeros toques de humor. Será sin duda un buen compañero para los días de ocio.

En *Oro, Veneno, puñal*, Virginia Vidal nos cuenta la historia de Catalina de los Ríos, más conocida como la Quitrala, cuya audacia, ambición y pasiones desorganizadas forman la personalidad de una mujer contradictoria, pocas veces feliz, testigo de guerras y avatares del Chile del siglo XII. La Quitrala establece pactos con todo aquel que sirva para sus propósitos. Obra interesante y bien estructurada, que merece la pena leer.

M^o Teresa Espasa

EL GEGANT DE PENYAGOLOSA ISABEL MARÍN

EL MAPA D'ARÍSTIDES VICENT PALLARÉS

IL·LUSTRACIONS CESA PERELLÓ

COL·LECCIÓ «COLLA DEL BROSQLIL», 3 y 4

BROSQLIL EDICIONS, VALÈNCIA 2002

Aventures de colla

La jove editorial Brosquil ha tret al carrer dos nous títols de la col·lecció «La Colla de Brosquil» en la línia de les clàssiques col·leccions d'aventures de colla. La particularitat més destacable d'aquesta col·lecció, però, és que cadascun dels llibres està escrit per un escriptor o escriptora diferent, més o menys relacionat amb la zona on es localitza l'acció. Els protagonistes, per la seua part són una colla de quatre xiquets de personalitats ben diferents que es veuen embolicats en diverses aventures sempre relacionades amb la natura del nostre país.

Els llibres naixen, doncs, amb una clara intenció didactista ja que el canvi de geografia implica també una descripció, a voltes vetlada, a voltes no gens, de les característiques físiques dels indrets on ocorren les aventures (gloriosa la descripció geològica del Penyagolosa per part d'uns follets). També s'hi veuen clarament altres eixos temàtics fàcilment recuperables a les classes de coneixement del medi, més que no a les de llengua i literatura (també gloriosa la classe d'història en plena excursió campestre). Sens dubte el llibre d'encàrrec dóna resultats de qualitat molt variable.

Xavier Mínguez

LA COLLA VA DE MARXA Mª DOLORS PELLICER

UN DINOSAURE QUE NI PINTAT ISABEL MARÍN

IL·LUSTRACIONS DE ROBERT AMORAGA

COL·LECCIÓ «A COLP DE PEDAL», 1,4 y 1,5

PRODIDACTA ABRIL EDICIONS, ALAQUÀS, 2002

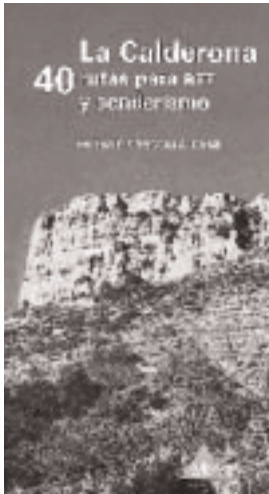
Les comarques valencianes

La literatura juvenil està superpoblada de colles d'adolescents que protagonitzen llargues sèries d'aventures. L'originalitat del grup d'amics «A colp de pedal», de la col·lecció del mateix nom, rau en què cadascuna de les seues peripècies té lloc en una comarca del País Valencià i està escrita per un escriptor de la zona.

La Safor és la comarca que recorren Berta, Martí, Jermal, Puig, Blanca i el gosset Ulisses en *La colla va de marxa*. Mª Dolores Pellicer (Oliva, 1956) ha optat per inserir contes dels protagonistes dins de la narració en un homenatge als rondallaires. L'autora utilitza la fantasia per resoldre el problema d'abocament de residus contaminats al riu.

Isabel Marín (Vilafranca, 1964) recrea en *Un dinosaure que ni pintat* el ric patrimoni cultural de la comarca d'Els Ports, la més muntanyosa del País, a partir dels seus símbols distintius: els iguanodonts, els dimonis de la festa, l'arquitectura de Morella, entre d'altres, hi són presents a la novel·la.

Imma Gandia

40 RUTAS PARA BTT Y SENDERISMO
VICENTE COSCOLLÀ SANZ
193 PÀGINES

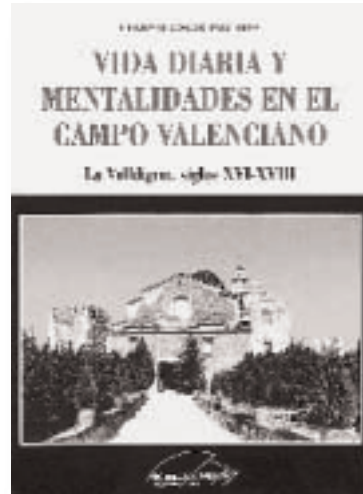
CARENA EDITORS, VALÈNCIA, 2002

D'excursió per la Calderona

A poc a poc es va nodrint la biblioteca excursionista valenciana, ben esquifida fins fa quatre dies. Aquest nou volum s'afegia a l'abundant producció actual proposant quaranta rutes per un dels espais més estimats de l'excursionisme autòcton: la serra de la Calderona, primer contrafort del sistema ibèric que s'estén des dels mateixos límits de l'Horta fins el Camp de Morvedre i el Camp de Túria fins arribar a l'Alt Palància i que, tot i constituir un espai fortament antropitzat –sembrat de segones residències i luxoses urbanitzacions–, encara conserva bona part de la seua bellesa natural, cosa que l'ha fet mereixedor recentment de la seua declaració com a parc natural.

Aquesta nova condició fa més oportuna, si cap, l'edició d'aquests itineraris, cadascun dels quals va acompanyat d'una cartografia detallada –realitzada a mà per l'autor–, un gràfic altimètric i una breu descripció del recorregut que no fan sinó encomanar-nos unes ganes irresistibles de prendre la bicicleta o la motxila i començar a fer-hi via.

Josep Vicent Frechina

VIDA DIARIA Y MENTALIDADES EN EL CAMPO VALENCIANO. LA VALLDIGNA, SIGLOS XVI-XVIII
EUGENIO CISCAR PALLARÉS. 329 PÀGINES

PROMOCIÓ DE CULTURA VALENCIANA
(DEL SENIA AL SEGURA), VALÈNCIA, 2002

Modos de vida en la Valldigna

Nos encontramos delante del cuarto libro que Eugenio Ciscar Pallarés publica desde 1997 sobre la Valldigna. Como el resto de títulos, es el resultado de un trabajo de revisar toda la documentación sobre el monasterio de la Valldigna, que le ha permitido conocer su historia desde varios puntos de vista. En la obra el autor reconstruye la vida diaria de la comarca, en un trabajo de investigación no demasiado frecuente entre los historiadores valencianos. Por todo eso, es un libro que se lee de forma muy agradable, ya que muchas veces nos vemos reflejados en esas familias de la época moderna que no son más que el precedente de nuestra historia actual. Además, el libro nos permite conocer y comparar dos comunidades diferentes: la morisca y la cristiana. Dividido en tres capítulos, el primero estudia la vida cotidiana, el trabajo, el amor, la enfermedad, las fiestas. El segundo capítulo, lo dedica a las ideas y valores de las personas, como la enseñanza, la religión o la muerte. En tercer lugar, nos habla de los religiosos del monasterio y de sus conflictos.

Francesc Torres

NARRATIVA INFANTIL Y JUVENIL FRANCESA.
ANTOLOGÍA DE TEXTOS

CARMEN RAMÓN DÍAZ

COL·LECCIÓ «MONOGRAFÍAS», 208 PÀGINES

UNIVERSITAT D'ALACANT, ALACANT, 2002

Els i elles trien

Tal com escriu Carmen Ramón Díaz en la presentació del llibre, «una cifra considerable de obras no fueron escritas para niños o adolescentes, pero ellos se las apropiaron i las incorporaron a sus lecturas, haciéndolas suyas». En llegir aquesta afirmació, podríem plantejar-nos: hi ha una literatura infantil i juvenil o és la bona acollida i el delit en mans dels més joves el que fa seus aquests llibres?

El dubte queda servit, i per «resoldre'l», aquest treball ens proposa un itinerari que «transita paulatinamente de la palabra didáctico-moral a la palabra lúdico-estética». Un camí, no pas exent d'entrebancs, com és el desconeixement dels infants lectors, «la capacidad de entendimiento de los cuales –diu l'autora– se ve menospreciada por los adultos que durante siglos han camuflado, bajo el envoltorio literario, sus pretensiones respecto a los niños». Una actitud que va ser capgirada per *Le petit prince* i la seua amarga crítica del món dels adults.

L'autora –que ha recopilat per a l'ocasió textos d'escriptors francesos des del segle XVII fins avui– ens hi adverteix també del risc d'adulterar i oblidar els originals a partir de certes adaptacions, i anima els futurs professors a ensenyar la llengua i la cultura franceses a partir d'aquesta literatura.

Lourdes Toledo

FRIDA KAHLO

BERTA BÀGUENA ARANDA

IL·LUSTRACIONES DE BEGOÑA IRANZO MIGUÉLEZ

COL·LECCIÓ «AMAR ARTE», 24 PÀGINES

EDITORIAL LA MÀSCARA, VALÈNCIA 2002

El particular univers de Frida Kahlo explicat als infants

Aquest quadern sobre la pintora mexicana Frida Kahlo pot ser un valuós material per a la divulgació de la vida i de l'obra d'aquesta autora. A través de les seues pàgines les autores tracten d'explicar, d'una manera senzilla, l'extraordinari i complex món d'aquesta dona. Així doncs, a la pàgina esquerra apareix una dada biogràfica o un component de la ideologia de Kahlo mentre que, a la pàgina dreta, un quadre, propi del període que es comenta, completa el que podríem anomenar la fitxa de treball. Juntament amb la reproducció del quadre també s'hi inclouen algunes activitats (probablement la part menys afortunada del quadern), que tracten de captar l'atenció sobre alguna característica especialment important de la pintura.

Resulta interessant la recreació gràfica amb un llençuatge, diguem-ne «infantil», del particular univers de Frida Kahlo. Begoña Iranzo capta amb molta perspicàcia els principals motius de la pintora i els tradueix en una línia més lleugera i colorida. Quant al text, ressaltar només algunes desviacions en el registre utilitzat, difícil d'altra banda, ja que tracta de compaginar l'ús de tecnicismes amb el vessant didàctic.

Xavier Mínguez

FEM DE CANGURS, ENS DIVERTIM FENT TEATRE
I LES DEIXALLES, QUÈ?

ADELINA PALACÍN I ASSUMPTA VERDAGUER

IL·LUSTRACIONS DE PILARÍN BAYÉS

EDICIONES DEL BULLENT, PICANYA, 2002

L'entorn quotidià dels infants

Continua la col·lecció «Pau i Laia» amb tres nous títols sempre amb el denominador comú de l'entorn quotidià dels infants com a punt de partida. Cal destacar, sens dubte, les il·lustracions de Pilarín Bayés que és sens dubte un punt de referència inevitable quant a la il·lustració valenciana es refereix. Els colorit i la línia clara dels seus dibuixos són fàcilment identificables pels lectors valencians, encara que el caràcter tradicional de les seues il·lustracions també arrosseguen una càrrega ideològica de la qual l'autora no se'n desfà.

Respecte dels textos, destacar tan sols el segon títol *Ens divertim fent teatre* que, a pesar de comptar també amb alguns defectes de les altres obres, és més llegidora ja que a les seues pàgines apareix una interessant rondalla. Els altres dos llibres ressenyats estan tan enfocats a l'ensenyament de la llengua i al seu aprofitament didàctic en classe, que ens estimem més no qualificar-los de literatura. Els mateixos títols indiquen bastant bé de quin gènere de textos es tracten.

Xavier Minguéz

ROJOS Y DEMÓCRATAS. LA OPOSICIÓN AL FRANQUISMO
EN LA UNIVERSIDAD DE VALENCIA 1939-1975

BENITO SANZ DÍAZ. 352 PÀGINES

FUNDACIÓN DE ESTUDIOS E INICIATIVAS SOCIO LABORALES
(FEIS) / CC.OO DEL PAÍS VALENCIA / ALBATROS, VALÈNCIA, 2002

Antifranquistes a la Universitat de València

A preservar la memòria històrica i evitar l'oblit col·lectiu en la llarga nit del franquisme vol contribuir aquest treball. Amb una presentació modesta, editat sense el suport de cap institució pública inclosa la pròpia Universitat, el llibre constitueix un esforç lloable de recopilació documental i fotogràfica. Conté vora un centenar d'entrevistes que recuperen la veu d'estudiants i docents que van traslladar a les aules la causa del moviment obrer i dels altres opositors a la dictadura. Les pàgines de *Rojos y demócratas* –ara mateix la crònica més exhaustiva del moviment universitari valencià–, mostren els episodis principals d'una lluita conformada amb les complicitats teixides per aquells contestataris, organitzats aleshores en un ventall interminable d'organitzacions i sigles. Més que una denúncia de la repressió que el règim va infligir contra els seus opositors, la lectura del volum en aquests temps de pensament únic ajuda a repensar un present massa farcit de llibertats amnèsiques.

Rafa Miralles

APROXIMACIÓ ALS SERMONS DE SANT VICENT FERRER

TOMÀS MARTÍNEZ ROMERO

PRESENTACIÓ DE GERMÀ COLÓN

187 PÀGINES

EDITORIAL DENES, PAIPORTA, 2002

El prisma del predicador

Cavalcant entre la divulgació i l'assaig erudit, el filòleg Tomàs Martínez, expert en literatura medieval catalana, ens explica alguns aspectes de la predicació de sant Vicent Ferrer. En una interessant introducció situa el sant al seu context històric; continua amb la seua relació amb el pensament clàssic; l'estructura del sermó, recursos literaris i aspectes lingüístics; la personalització de la seua prèdica –la presència del jo del dominicà– i els elements de teatralitat en la «performance» de sant Vicent. S'hi estudia també un tema social de manera aïllada: d'una banda, la dona i la seua natura i, de l'altra, el matrimoni i la seua funció social. No és un llibre exclusivament per a especialistes. El lector interessat i una mica fet a la nostra llengua i història medievals hi trobarà, gràcies a l'estudi de Tomàs Martínez i a l'abundant presència de textos i saboroses citacions directes dels sermons del sant, un accés directe a l'oratoría del predicador, al seu particular prisma de veu, gestos, escriptura, idees i cultura.

Albert Toldrà

FRANCESC M. MIRET, L'ÚLTIM POETA ROMÀNTIC

JOSEP PIERA I ALTRES

197 PÀGINES

GANDIA, CEIC ALFONS EL VELL, 2001

Un capellà recuperat

Amb aquest llibre el CEIC Alfons el Vell de Gandia homenatja la figura del sacerdot Francesc M. Miret (Beniopa, 1901– Tavernes de la Valldigna, 1936), de qui ja havia recuperat les seues poesies –*Esclats primerencs*– l'any 1987. Es tracta d'un cas bastant singular per a la seua època: la d'un sacerdot de l'ordre dels camils, format al seminari de Vic, autor d'una modesta però intensa obra poètica, amb un ideari líric i un model de llengua allunyat del jocfloralisme tòpic de tants «aimadors de les glòries valencianes» de l'època. Com diu Josep Piera –un dels quatre autors encarregats de recordar la figura del sacerdot assassinat per la FAI–, «Vaig trobar que les poesies del pare Miret comunicaven una autenticitat especial, una personal gràcia lírica; no resultaven falses, ni acartonades, sinó que transmetien vera emoció en el vers, un delicat sentiment d'innocència, una ingènua bellesa humil i un domini pur i musical de la llengua». Tot plegat, una recuperació justa i necessària.

Victor Cotlliure

VULL SER UNA BARBIE

CONSOL ROYO GAYA

COL·LECCIÓ «AUTORS D'ARA», 1 I

142 PÀGINES

EDITORIAL MARFIL, ALCOI, 2002

El perill de ser guapo

Fa uns anys Pere Calders, en el programa dirigit per Josep Maria Espinàs *Identitats* de TV3, afirmava que si ell poguera triar li agradaria ser un home ben plantat i tindre un rostre d'aquells que els encanten a les dones. A mi també. La veritat és que la presència física ha estat una preocupació constant en l'ésser humà al llarg de la història. En els darrers anys, això del culte al cos i a la imatge física, fins i tot ha derivat en greus malalties. El cas és que, no sempre al llarg del temps, el personal ha tingut els mateixos gustos. Les mides d'alguna actriu, d'alguna model i, fins i tot, d'alguna cortesana han marcat època. La paranoia en aquestes variacions ha estat quan, qui ha marcat el gust, ha estat una nina: la Barbie (també em diuen que ho ha fet alguna imatge d'això que s'anomena realitat virtual). Tan gran ha estat la influència de la Barbie que, fins i tot, alguns volen introduir el seu nom en el diccionari per a definir un cert tipus de dona. D'aquest mite Consol Royo, en *Vull ser una Barbie*, construeix un recull de relats que li servixen per a fer un retrat satíric d'una societat superficial que sobrelvalora, d'una manera malaltissa, la imatge per damunt d'altres vessants de la personalitat dels individus que la componen. Ho fa amb un humor corrosiu, carregat de dobles sentits, cruel de vegades i amb referents extrets de la televisió, el cinema i, fins i tot, de la premsa rosa. El perill per al lector és que s'hi pugui veure retratat.

Manel Alonso i Català

CESARE ZAVATTINI. DIARIO DE CINE Y DE VIDA

CESARE ZAVATTINI

PRÒLEGS D'ALONSO IBARROLA I JOSÉ ENRIQUE MONTERDE

TRADUCCIÓ DE JUAN MARSE. COL·LECCIÓ «CINEASTES», 2

EDICIONS DE LA FILMOTECA, IVAC, VALÈNCIA, 2002

La poètica de l'antiheroi

Enguany es commemora el centenari del naixement de Cesare Zavattini, una de les figures claus per entendre el neorealisme italià. I aquesta publicació ajuda a engrandir el reconeixement que li deu la història del cinema.

Escriptor, guionista, teòric cinematogràfic, sempre polèmic, Zavattini se'ns descobreix com un apassionat defensor d'un cinema-veritat on els personatges anònims, quotidians, els antiherois de la postguerra són els protagonistes. Això ho va mantindre, en no poques ocasions, fins les últimes conseqüències, la qual cosa li va comportar més d'un disgust dins d'una indústria cinematogràfica sempre més comercial.

Aquest volum s'estructura en tres parts. Una primera aproximació al Zavattini escriptor i periodista; una segona part on s'aborda la seua vessant més cinematogràfica; i un dietari del mateix Zavattini on coneixem de primera mà les seues reflexions estètiques. Un nou encert de l'IVAC que ens permet recordar l'autor d'obres mestres com, entre d'altres, *Lladre de bicicletes*, *Miracle a Milà* o *Umberto D.*, totes tres dirigides pel seu inseparable Vittorio De Sica, i que s'han convertit en títols de referència d'un cinema cru, humà i socialment compromès.

Àlvar Peris

<http://www.cult.gva.es/dglab/>

WEB / SERVICI DEL LLIBRE

Fes *click* i

accediràs a:

Consulta de base de dades
de les associacions, editorials,
distribuïdors i llibreries
de la Comunitat Valenciana

Consulta dels premis
literaris més importants de
la Comunitat Valenciana

Guia del Llibre en format pdf

Legislació sobre el Llibre

Propietat intel·lectual.
Legislació i informació d'interés

Registre Territorial de la Propietat
Intel·lectual de la Comunitat
Valenciana

Revista *Lletres Valencianes*
en format pdf

Enllaços d'interés

Convocatòries d'ajudes

Activitats al voltant del Llibre